

## รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

โครงการ 25-CP-33-GE-CON-A: Conference on Global Trends in Policies on Marine Debris and SMEs

วันที่ 17 กรกฎาคม 2568 ผ่านระบบออนไลน์

จัดทำโดย

นางสาวศรินยา สู้เข็ม

ตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

### 1.วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสรุปและวิเคราะห์แนวโน้มล่าสุดในระดับนานาชาติว่าด้วยการแก้ไขปัญหาขยะทะเล รวมทั้งประเมินผลกระทบที่มีต่อภาคธุรกิจและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับนโยบายและกฎระเบียบว่าด้วยการจัดการขยะทะเลจากประเทศสมาชิกและประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดทำกรณีศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้ดำเนินการหรือมีโครงการซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อไป

### 2.เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

2.1 Mr. Michikazu Kojima จากประเทศญี่ปุ่น ได้ให้ความรู้ในเรื่อง การวิเคราะห์แนวโน้มล่าสุดในระดับนานาชาติว่าด้วยการแก้ไขปัญหาขยะทะเล รวมทั้งประเมินผลกระทบที่มีต่อภาคธุรกิจและสิ่งแวดล้อม โดยผลกระทบของพลาสติกต่อระบบนิเวศทางทะเล ทำให้สัตว์ทะเลตายเพิ่มขึ้นเนื่องจากกินพลาสติกเข้าไปเป็นจำนวนมาก เช่น เต่า โลมา และวาฬ เป็นต้น พร้อมทั้งมีการประมาณการการพบขยะพลาสติกในสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดย 3 อันดับแรก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สำหรับประเทศไทย อยู่ในอันดับ 6 และได้กล่าวถึงมาตรการรับมือด้านต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น การลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง การออกแบบสำหรับการนำไปรีไซเคิลใหม่ ความรับผิดชอบของผู้ผลิต การจัดการขยะอย่างเหมาะสม การมีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เป็นต้น

2.2 Mr. Edgar de Jesus จากสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้ให้ความรู้ในเรื่องนโยบาย กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับมลพิษจากขยะพลาสติกในทะเลของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ซึ่งเหตุผลที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ควรออกกฎหมายเพื่อจัดการกับมลพิษจากพลาสติกนั้น จากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่าสาธารณรัฐฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในแหล่งผลิตขยะทางทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก และยังมีการใช้บรรจุภัณฑ์มากถึง 163 ล้านซอง ถุงพลาสติกแบบหิ้ว 48 ล้านใบ และถุงพลาสติกแบบฟิล์มบาง 45 ล้านใบ ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ไม่มีหลุมฝังกลบที่ถูกสุขอนามัยที่เพียงพอ โดยขยะพลาสติกร้อยละ 33 ถูกนำไปฝังกลบ และร้อยละ 35 ถูกปล่อยทิ้งไว้ในสิ่งแวดล้อม ซึ่งความท้าทายที่สำคัญคือ การบังคับใช้กฎหมายและความสามารถในการจัดการยังไม่เพียงพอ การเก็บขยะมูลฝอยแบบผสมทำให้เกิดการจัดการขยะ คุณภาพของขยะพลาสติกจึงไม่ดี เรื่องโครงสร้างพื้นฐานเงินทุน นโยบายทางการเมือง การตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน การขยายตัวของเมืองและการเพิ่มขึ้นของขยะ และยังขาดนโยบายระดับชาติที่เน้นเรื่องขยะโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของการจัดทำกรอบนโยบาย กฎหมายต่าง ๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทิศทางนโยบายในอนาคต

2.3 Mr.Shin Kumazawa จากประเทศญี่ปุ่น ได้ให้ความรู้ในเรื่อง แนวทางปฏิบัติเชิงนวัตกรรมการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลของประเทศญี่ปุ่น การใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่ออนาคตที่ดีขึ้น ซึ่งขยะพลาสติกก่อให้เกิดผลกระทบที่แพร่กระจายในระบบนิเวศ โดยขยะพลาสติกขนาดเล็กอาจโดนสัตว์น้ำกินเข้าไปโดยไม่ตั้งใจหรือพันติดกับร่างกายของสิ่งมีชีวิตในน้ำอาจส่งผลถึงชีวิตได้ และยังส่งผลถึงอุตสาหกรรมด้านการประมง รวมถึงด้านการท่องเที่ยวด้วย ที่สำคัญอาจส่งผลถึงร่างกายมนุษย์โดยเฉพาะไมโครพลาสติก ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ ควรเริ่มจากการสำรวจปริมาณขยะผ่านการทำงานวิจัยและการวิเคราะห์ ผ่านโปรแกรม Takanome ซึ่งเป็นการแสดงภาพขยะในเมืองแบบแสดงเวลา ณ ปัจจุบัน เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษอย่างรวดเร็ว มีการรวบรวมข้อมูลและแบ่งปันข้อมูลการทิ้งขยะ ปริมาณขยะผ่านแพลตฟอร์ม Pirika การป้องกันการรั่วไหลของขยะผ่านการนำขยะที่รั่วไหลมาเข้ากระบวนการรีไซเคิลให้เป็นทรัพยากร คือการเปลี่ยนแปลงขยะให้กลายเป็นสิ่งที่มีค่า พร้อมทั้งสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการรีไซเคิล แพลตฟอร์ม ALBATROSS การสำรวจไมโครพลาสติกเริ่มกลายมาเป็นประเด็นร้อนในญี่ปุ่น ในปี 2559 โดยแหล่งที่มาของไมโครพลาสติกไม่ชัดเจน ทั้งนี้สำหรับการสำรวจโดยใช้เรือไม่ใช่วิธีที่ดี เนื่องจากไม่สามารถเข้าสำรวจแม่น้ำขนาดเล็กได้ และยังมีค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้น การพัฒนาอุปกรณ์ในการเก็บไมโครพลาสติกที่มีต้นทุนต่ำและสามารถใช้งานได้ทุกที่ พร้อมทั้งพัฒนาวิธีการวิเคราะห์และระบุชนิดได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมในครั้งนี้คือ ได้ความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับขยะทะเลร่วมกับประเทศต่าง ๆ ที่พบเจอปัญหาคล้ายกันและแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษในแต่ละประเทศมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน